

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

2015

Alžběta Panochová

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

DŘEVOŘEZ A DŘEVORYT V ILUSTRACI

ŠKOLA MALÉHO STROMU

Alžběta Panochová

Plzeň 2015

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Ilustrace a grafika
Specializace Ilustrace, grafika

Bakalářská práce

DŘEVOŘEZ A DŘEVORYT V ILUSTRACI
ŠKOLA MALÉHO STROMU

Alžběta Panochová

Vedoucí práce: Doc. ak. mal. Mikoláš Axmann

Katedra výtvarného umění

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literatury.

Plzeň, duben 2015

.....

OBSAH

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE .	.1
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	.3
2.1 Technika	.3
2.2 Literární předloha	.3
3 CÍL PRÁCE	.5
4 PROCES PŘÍPRAVY	.6
4.1 Koncept práce	.6
4.2 Inspirace	.6
4.3 Materiál	.7
4.4 Náčiní	.8
4.5 Tisk mimo školní dílnu	.8
5 PROCES TVORBY	.9
5.1 Tvorba matric	.9
5.2 Tiskové zkoušky	.9
5.3 Tisk	10
6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA	11
6.1 Definice dřevořez a dřevorytu	11
6.2 Historie	11
6.3 Má práce	13

7 POPIS DÍLA	14
8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	15
9 SILNÉ STRÁNKY	16
10 SLABÉ STRÁNKY	17
11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	18
A) Knižní a periodická literatura	18
B) Internetové zdroje	18
12 RESUMÉ	19
13 SEZNAM PŘÍLOH	20

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

O grafiku jsem se začala více zajímat v posledním roce studia na gymnáziu, kdy jsem navštěvovala grafický seminář pod vedením pana Šimona Brejchy. Proto jsem se později přihlásila na vyšší odbornou školu grafickou v Hellichově ulici v Praze na obor knižní grafika, který spojoval praktickou práci s knižní úpravou a sazbu a práci v grafické dílně na různých grafických technikách. Tam jsem vytvořila pod vedením ak. mal. Milana Erazima několik knih ilustrovaných technikou linorytu (ale i kresby) v digitalizované podobě. Vzhledem k tomu, že se jednalo o návrh celé knihy včetně grafické úpravy a vazby, mohla jsem si dovolit vytvářet ilustrace přímo pro daný projekt, které nemusely být nijak velkolepé, ale v dané knize působily se zbytkem činitelů jako jeden celek. Má kniha *Mýty Lakotů* od Jana F. Ullricha, kterou jsem školu absolvovala a která byla koncipována jako bibliofilie s tříbarevnými linorytovými ilustracemi byla zařazena do užšího výběru v kategorii *Studentské práce* v soutěži o nejkrásnější knihu roku¹ pořádanou Památkem Národního písemnictví v Praze. Mimo to jsem si zde vyzkoušela i další grafické techniky a osvojila práci v některých grafických programech (hlavně v InDesignu od firmy Adobe, který je určen právě pro sazbu tiskovin). Později jsem v rámci studia grafiky a ilustrace u Doc. ak. mal. Mikoláše Axmanna na Ústavu umění a designu v Plzni vytvořila soubor grafických listů technikou suché jehly jako ilustrační doprovod k cestopisu Kryštofa Harranta z Polžic a Bezdržic a na Pecce, který obsahoval 12 grafických listů. Mimo to jsem si zde vyzkoušela i řadu grafických tradičních i méně

---

¹ <http://www.pamatniknarodnihopisemnictvi.cz/2507-2012/>

tradičních technik. Minulý semestr jsem na studijní stáži v Rumunské Cluj Napoce vytvořila ilustrovanou knihu poesie.

I ve volném čase se věnuji výrobě knih s autorskými ilustracemi a sazbou. Mezi takové patří *Kytice* K.J. Erbena, ilustrovaná tiskem z papírových matric (papíry různých struktur a gramáže slepené do vrstev, tištěné z výšky – technika se kterou jsem se setkala při výuce na UUD).

Ve sféře opracování dřeva jsem se dostala pouze k výrobě několika lžic a jiných drobných předmětů pomocí nože a později i sady dlátel.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

2.1 Technika

Jako téma bakalářské práce jsem si vybrala dřevořez a dřevoryt v knižní ilustraci a to z důvodu zájmu o staré grafické techniky, ale i výzvy, kterou tato volba obnášela. Dosud jsem se k technice dřevořezu ani dřevorytu nikdy prakticky nedostala, a to jsem chtěla změnit. Když jsem si jí zapsala jako téma bakalářské práce, nemohla jsem to už dále odkládat. Linoryt – nástupce dřevorytu a dřevořezu jsem vyráběla už mockrát, bylo mi ale jasné, že mezi těmito technikami bude určitý rozdíl ve výsledném tisku i ve způsobu opracování materiálu. Mimo to je v dnešní době všelijakých dřevních náhražek složité sehnat už samotný materiál, což zvyšovalo pocit výzvy.

2.2 Literární předloha

Text knihy *Škola Malého stromu* mne velice oslovil, protože dokázal velice poutavě, civilně a s pochopením popsat život indiánů v době, kdy už byli pouze trpěnou menšinou na okraji civilizace bílého muže. Je to velmi zajímavé i z důvodu, že její autor měl za sebou spíše temnou minulost, kdy byl zastáncem segregace lidských ras na americkém kontinentě.²

Vypravěčem příběhu je malý indiánský chlapec, do kterého se autor stylizuje, žijící se svými prarodiči ve srubu v horách. Mají jen věci a zvířata nutné k životu, řídí se duchovními zásadami svých předků a velice dobře rozumí přírodě, ve které žijí a která je živá a chová se k ní s ohleduplností, která myslí na budoucí dny. Je zde i mnoho popisů praktických stránek života, které působí dojem, že se s nimi

---

² <http://www.databazeknih.cz/zivotopis/forrest-carter-4615>

autor opravdu setkal. Propojením s civilizací okolního světa je dědečkově řemeslo, pálení whisky. Tu pak prodávají v místním obchodě a za utržené peníze nakupují suroviny, jako cukr a petrolej. Každou neděli docházejí do kostela, ačkoliv o křesťanské náboženství mají spíše kusé představy a cestu využívají jako možnost setkat se s přítelem. Na pastorovi a jeho farnících je zde vykreslena jistá povrchnost jejich duchovního vnímání.

Na knize mi trochu vadí pouze v závěru epizoda, kdy Malý strom (chlapcovo jméno) musí do dětského domova, kde se setkává s všeobecným nepochopením i s nevlídností tehdejších ústavů. Vyznívá trochu moc pateticky, ačkoliv jsou na ní opět ilustrovány střety v názorech a hodnotách.

Jako textovou předlohu k ilustrační práci jsem si knihu zvolila proto, že je mi blízký i milý způsob života (sepětí s přírodou k oboustranné spokojenosti) v ní popisovaný a myslím si, že dnešního člověka takový vhled do jemu už vzdálené oblasti obohatí.

3 CÍL PRÁCE

Vytvořit ilustrační materiál ke knize *Škola Malého stromu*, který bude možné umístit do knihy jako originální nebo digitalizované tisky. Měl by obsahovat ilustrované dvoustrany, celostrany a ozdoby použitelné ke grafickému členění knihy. Grafické listy které vzniknou, beru jako budoucí závazek, vytvořit celou knihu.

Vyzkoušet si techniku dřevořezu, která dříve tak běžná se dnes přesunula spíše na stránky knih o grafickém umění a studenti uměleckých oborů se na internetu i jinde snaží zjistit rozdíl mezi dřevořezem a dřevorytem (na který se podle mého vlastního zjištění rozcházejí i názory různých autorit, proto jsem se v této práci přidržela rozdělení, které uvádí Aleš Krejča ve své knize *Grafické techniky*, a které se mi zdá logické).

4 PROCES PŘÍPRAVY

4.1 Koncept práce

Mým původním záměrem bylo zpracování jednoho velkého formátu (např. B1), který by po vzoru středověkých obrazů obsahoval různé děje na různých místech, ale se stejnými postavami. Jednalo by se o jistou fantazijní mapu krajiny, založenou na textu knihy, ve které by byly vyobrazeny popsané činnosti a příhody, a zasazeny do míst, kde se odehrály. Tento plakát by v celkové koncepci knihy sloužil jako její rozkládací a vyjímatelná součást. Nakonec jsem tuto koncepci zavrhl, protože se špatně shodovala s rozsahem zadání a i technika by se mi pro ni zdála vhodnější jiná, ne nutně grafická.

Jako vhodnější pro techniku dřevořezu (protože tou bych se chtěla hlavně zabývat) jsem se rozhodla vytvořit celostránkové a dvoustránkové ilustrace zobrazující výjevy z knihy postupně, doplněné několika drobnými obrázky.

4.2 Inspirace

Na stáži v minulém semestru jsem se více než kdy jindy věnovala kreslení stromů a keřů, jejichž struktury mě okouzlovaly (hlavně místní botanické zahradě). Nyní jsem se opět soustředila na kresby rostlin, které ale musely být stylizované pro možnosti dřevořezu. Stejně jsem stylizovala i postavy.

Celé ilustrace jsem koncipovala jako konkrétní výjevy ze života v horách, s lidskými postavami, zvířaty i rostlinstvem. Většinou jsem výjevy podřídila svým představám o nich, několikrát jsem pátrala po pravé podobě předmětu, který mi byl neznámý (například má představa o palírně se od skutečnosti značně lišila). Kompozice jsou

ponejvíce středové nebo nahodilé, mám pro takové v poslední době slabost. Myslím, že mě inspirovala i ikonická výzdoba pravoslavných chrámů, kterou jsem měla možnost obdivovat v Rumunsku málem na každém rohu. Další inspiraci jsem hledala v tahitských dřevořezech Paula Gauguina.

4.3 Materiál

Pro dřevořez je vhodné dřevo, které není příliš tvrdé a příliš se neštípe. Takové dřevo je například lipové (nejsnadněji opracovatelné) nebo topolové. Zpočátku jsem neměla valné zkušenosti s vlastnostmi různých dřev. Na stáži v Rumunsku jsme prováděli dřevořez do desek lepených z tenkých dřevěných vrstev, které byly celkem snadno opracovatelné. Zkusila jsem také vyrýt reliéf do bukové parkety z rozebrané podlahy, ta byla ale pro mé účely příliš tvrdá. Pro výrobu prvních desek jsem si zakoupila v Bauhausu desku z masivu z velice měkkého a lehkého čínského stromu nazývaného Paulownia, který se vyznačuje značně rychlým růstem.³ Dřevo je sice měkké, ale pro dřevořez možná až příliš, navíc se štípe. Má velice výraznou kresbu, kterou tvoří jemné vláknité dutinky, které spolu se značně nízkou hustotou dřeva zajišťují onu lehkost. Tato kresba je potom při tisku velice zřetelná. Další pokus jsem provedla s boční stranou dřevěné lísky od ovoce, která měla ale pro daný účel příliš hrubý povrch, který ale nebylo kvůli celkové měkkosti a rozsypavosti destičky možné dostatečně zbrousit. Ten se potom projeví při tisku na černých plochách. Navíc mají bedýnky rukojeti – díry. Nakonec se mi podařilo získat vyschlá topolová prkna, která jsem si u truhláře nechala ohoblovat.

---

³ Až 5 metrů do výšky za jediný rok – <http://www.paulownia-moravia.cz/paulownia-tomentosa-cfi-biomass/>

4.4 Náčiní

Používala jsem linorytová rydla značky Šerák, sadu malých dlát na dřevo zakoupenou v Rumunsku, která není z příliš kvalitní oceli, ale dá se přiměřeně nabrousit, rukojeti jsou akorát do dlaně a čepele mají tvary, které mi scházely při výrobě prvního dřevořezu na stáži. Nejdůležitějším nástrojem jsem shledala nevelký nůž pro dřevořez od české firmy Narex, obdobný těm, které jsou vyobrazeny v knize *Grafické techniky* od Aleše Krejčí.

4.5 Tisk mimo školní dílnu

Už z dřívějších dob vlastním váleček, knihařskou kostku a ruční lis založený na systému rotujících kuličkových ložisek. To dává dohromady s dostatkem papíru, místa, hadrů a petroleje slušnou domácí grafickou dílnu. Hotové tisky je možné sušit přikolíčkované na sušáku na prádlo.

5 PROCES TVORBY

5.1 Tvorba matric

Z ohoblovaného prkna jsem si nařezala desky požadovaných rozměrů, jejich povrch jsem potom upravila smirkovým papírem několika hrubostí – od nejhrubšího po nejjemnější. Na takto připravené desky jsem nakreslila měkkou tužkou nebo tuší výjev dané ilustrace na základě dřívějších návrhů a konceptu. K práci na každé matrici jsem používala rydla různých tvarů a nůž pro dřevořez. Všechny nástroje musely být značně ostré, protože v opačném případě se měkké dřevo třepilo a trhalo. V průběhu práce jsem je často doostřovala brouskem a jemným smirkovým papírem. Nůž jsem používala k vyřezávání okrajů motivů, čímž jsem zabráňovala štípání dřeva po vláknech.

Všechny dvoustránkové ilustrace jsem sestavila z více menších desek, protože jsem neměla žádnou potřebných rozměrů.

Všechny nedostatky na dřevě, jako suky, nedohoblovaná místa a praskliny jsem zakomponovala do výjevů, nebo naopak ponechala v části, která díky odebrání materiálu nebude mít při tisku slovo. Při dělení nevznikl žádný odpad.

5.2 Tiskové zkoušky

Ve školní grafické dílně jsem provedla za asistence pana Saida a pana Axmanna tiskové zkoušky z pilotní desky, které zahrnovaly tradiční tisk z výšky různými barvami, ale i všelijaké grafické experimenty, jako například použití tuše na nastříkané na čerstvý otisk světlou mastnou (offsetovou) barvou (to způsobilo vyplnění prázdných míst tisku) nebo tisk z matrice barvou na vodní bázi

(která způsobí vlastní strukturu a obsah matrice je na tisku spíše tušený). Dále jsem prováděla tiskové zkoušky v domácím prostředí s náčiním, které budu používat i pro finální tisky. Zakoupila jsem papíry různých barevných odstínů, které jsem posléze potiskovala, abych vybrala ten nejvhodnější k danému grafickému souboru.

5.3 Tisk

Tisk jsem prováděla v domácím prostředí ručním lisem od pana Miloše Slámy a knihařskou kostkou na suchý nebo vodou z rozprašovače jemně zvlhčený papír (zvlhčený papír lépe přijímá barvu a zmenšuje se riziko posunutí papíru po matrici a rozmazání tisku). Papír jsem k tomu účelu nakonec od pana Axmanna získala jemný japonský, který je pro ruční tisk z dřevořezových matric zvláště vhodný. Je ovšem nutné u tak jemného papíru nenanášet nadbytečné množství barvy a při samotném procesu tisku dbát značné opatrnosti, protože může snadno dojít k protržení papíru.

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

6.1 Definice dřevořezu a dřevorytu

Dřevořez a dřevoryt jsou techniky tisku z výšky, které k dosažení výsledného motivu používají dřevěné matrice, určitým způsobem opracované. Ve zpracování dřeva pro matrici a v jeho následném opracování potom tkví jejich rozdíl. Pro dřevořez se používá desek řezaných z kmene podélně, následně se do nich ryje pomocí dlátel a nožů. Dřevo pro tuto techniku se používá měkké i tvrdé, málo štípnuté. Ta tvrdosti dřeva záleží charakter kresby výsledného tisku. Dřevoryt používá destiček řezaných z kmene napříč, dřevo co nejtvrdší. K rytí se používá silných mědirytových dlátel. Kresba závisí na tvaru nástroje a je jemnější než u dřevořezu.⁴

6.2 Historie

Technologie tisku z výšky je jednou z nejstarších grafických technik. Jedná se o princip razítka – čehokoliv co pomocí barvy na svém povrchu přenesou onu barvu na určené místo. Je založena na otiskování plochy, která je vyvýšená nad plochu ostatní – proto název tisk z výšky.

Jako tisková technika se zde dřevořez rozšířil na přelomu 14. a 15. století a jeho vývoj byl značně ovlivněn zavedením výroby papíru.⁵ Dřevořez byl hojně používán už před vynálezem knihtisku k výrobě a rozmnožování tiskovin – letáků, knih, kalendářů, hracích karet (čertových obrázků)⁶ a především svatých obrázků. K tisku nebylo používáno strojů, jako v pozdějších dobách, ale ručních tampónů. Knihy – tzv. blokové se tiskly z matrice o formátu požadované

⁴ KREJČA, Aleš. Grafické techniky. 1994

⁵ KREJČA, Aleš. Grafické techniky. 1994

⁶ KOVAČEVIČOVÁ, Soňa. Knižný drevorez v ľudovej tradícii. 1974

stránky, do které byl vyřezán text spolu s ilustracemi. Tyto deskotisky se potom spojovaly dohromady po způsobu psaných knih. Po vynálezu knihtisku a pohyblivých liter Johanesem Gutenbergem roku 1454 se stal dřevořez hlavní technikou pro výrobu knižních ilustrací. Díky masivnímu štočku o stejné výši jako olověné litery bylo možné tisknout dřevořezové ilustrace spolu s textem. V 18. století vynalezl Thomas Bewick dřevoryt, který měl být rozvinutím původního dřevořezu. Tato technika umožňovala díky použití tvrdšího dřeva a mědiryteckých dlátel vytvořit mnohem jemnější reliéf.⁷

Důležitý prostor z hlediska vývoje dřevořezu je dálný východ – Japonsko, Čína, Korea. Dřevořez se tam začal používat už v 8.stol. n.l., navíc právě tam byl učiněn vynález výroby papíru z hedvábného odpadu⁸. Vysoké úrovně zpracování zde dosáhl barevný dřevořez. Do Evropy se dostal v 19. století jako obalový materiál na nákladních lodích a zde okouznil a inspiroval několik generací umělců.

Ve dvacátém století využívali dřevořezu němečtí expresionisté z uměleckých skupin Die Brücke a Die Blaue Reiter. Charakter dřevořezu jim umožňoval naplňovat jejich výtvarný program.

V našich krajích je velice slavný Josef Váchal, který se za svého života věnoval dřevořezu i dřevorytu, vytvořil velké množství knih, brožur a grafických cyklů. Vynalézal vlastní metody opracování dřevěných desek (např. zubní vrtačkou) a dosahoval mnohabarevných propracovaných soutisků.

---

⁷ KREJČA, Aleš. Grafické techniky. 1994

⁸ KREJČA, Aleš. Grafické techniky. 1994

6.3 Má práce

Pro svou práci v zadaném rozsahu jsem zvolila techniku dřevořezu a desky z měkčího dřeva. I tak mi jedna deska formátu blízkého B4 (trochu větší) zabrala celý den rytí. Desku jsem si na stole nijak neupevňovala, nebylo to nutné a potřebovala jsem jí při práci často otáčet různými směry. Všechny práce jsem prováděla na řezací podložce, protože mi často skouzl nůž přes okraj desky. Žádné větší zranění jsem si nepřivodila.

7 POPIS DÍLA

Dílo skládá se ze šestnácti grafických listů, zhotovených technikou dřevořezu kombinovaného s dřevorytem. Čtyři kusy o formátu přibližně B3 jsou orientovány na šířku (s těmi se v možné knize počítá jako s dvoustrannou ilustrací) a devět kusů polovičních rozměrů na výšku. Soubor pak doplňuje několik drobných ilustrací použitelných ke grafickému členění v knize (např. jako špička nebo záhlaví kapitoly). Všechny jsou vytištěny na japonském papíře gramáže 19 g/m² a formátu přibližně 625x490 mm (jedná se o přibližný formát z důvodu nerovných okrajů japonského papíru ruční výroby). Všechny jsou pak uloženy v kartonových deskách s ladícím potiskem.

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Jsem si vědoma, že má práce nedosahuje skvělých řemeslných kvalit jako práce dřevořezců v minulosti, i že v této technice bylo již mnoho řečeno. Proto si myslím, že přínos pro obor grafiky, jakožto uměleckého projevu spočívá hlavně ve skutečnosti, že se její student zabývá metodou dnes již ne úplně běžnou, na školách nepraktikovanou. Znamená to pokračování v dlouhé tradici dřevořezu, k jehož poznání jsem touto prací učinila první krok.

Dalším možným přínosem je poznání, že pro techniku dřevořezu není potřebná grafická dílna a velké stroje, ale že dá dobře realizovat i v domácích podmínkách pomocí několika nezbytných nástrojů (toto je možné i u jiných druhů tisku z výšky, naopak spíše nemožné u tisku z hloubky). Ráda bych se touto technikou zabývala v budoucnosti znovu.

9 SILNÉ STRÁNKY

Soubor obsahuje tisky různých velikostí, díky čemuž má potenciál stát se plnohodnotným a zajímavým ilustračním doprovodem zvolené knihy.

Další silnou stránkou je myslím samotná technika, která už dnes není příliš vidět, ale na rozdíl od častějšího linorytu má půvab ve struktuře dřeva, která může být na rozdíl od dob minulých, kdy byly dřevoryty a dřevořezy nejčastější knižní výzdobou, vyzdvižena jako přednost.

Nakonec by se za silnou stránku dal možná považovat autorský rukopis a to, jak námět knihy koresponduje s materiálem, kterým jsou ilustrace ztvárněny.

10 SLABÉ STRÁNKY

Vzhledem k tomu, že ilustrace vznikaly postupně a z různých druhů dřeva mají odlišný charakter, někdy i formát. Vlastnosti opracovávaného dřeva ovlivňují i vzhled, formu a detailnost výsledného tisku. I proto se potom zdá, že ne všechny části souboru spolu perfektně ladí. Některá prkna navíc obsahovala nedohoblované části nebo suky, které jsem se ale nestyděla zakomponovat do výjevů – použít jich ve svůj prospěch. Další slabou stránkou je různorodost jednotlivých prken a jejich případné prohnutí. Z tohoto důvodu není možné je vytisknout jinak než ručně – kostkou, lžící nebo ručním lisem.

Další slabinou, která nesouvisí přímo se zadáním bakalářské práce, ale s jejím konceptem vlastně už ano je formát tisků. Jsou koncipovány pro knihu formátu zmenšená B4, to znamená potřebu tisku dvoustránek formátu B3. To není problém při průmyslové výrobě, kde se používá offset, ale při malonákladovém tisku, na který se lépe hodí digitální tisk, už ano, protože jen velice málo firem v ČR (možná dokonce jen jedna⁹) vlastní archový digitální tiskový stroj. I v případě, že by do knihy byly použity ilustrace v podobě originálního ručního tisku, zbylou textovou část je nutné zadat k tisku v grafickém studiu.

---

⁹ <http://www.carter.cz/technologie.aspx>

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

CARTER, Forrest. *Škola Malého stromu*; Praha: Kalich 1993. ISBN 80-7017-732-2

KREJČA, Aleš. *Grafické techniky*. Praha: Aventinum. 1994. ISBN 80-85277-48-4.

KOVAČEVIČOVÁ, Soňa. *Knižný drevorez v ľudovej tradícii*. Bratislava: Tatran, 1974. ISBN nevedeno.

VÁCHAL, Josef., AJVAZ, Michal. *Josef Váchal*. Praha: Argeste, 1994. ISBN nevedeno.

HORÁK, František. *Pět století českého knihtisku*. Praha: Odeon, 1968. ISBN nevedeno.

b) Internetové zdroje

Památník národního písemnictví. Dostupné z: www.pamatniknarodnihopisemnictvi.cz/2507-2012/ [cit. 2015-04-24].

CARTER, Forrest. Dostupné z: www.databazeknih.cz/zivotopis/forrest-carter-4615 [cit. 2015-04-25].

Paulownia – Moravia. Dostupné z: www.paulownia-moravia.cz/paulownia-tomentosa-cfi-biomass/ [cit. 2015-04-24].

Carter/ Reproplus s.r.o. Dostupné z: www.carter.cz/technologie.aspx [cit. 2015-04-25].

Various works of art. Woodcut methods. Dostupné z: newexpressionist.blogspot.cz/2009/03/woodcut-methods.html [cit. 2015-04-28].

12 RESUMÉ

A theme I have chosen for my bachelors thesis is *woodcut and wood engraving in the Illustration*. I have never before used this graphic technique, but I really wanted to try it.

Like the best for my purpose I found out the book *The education of Little Tree*, the story about a little boy brought up by his grandparents, who are all indians. They are living in the mountains of the America in the first half of the 20. century. Their life at the edge of the rest of society is fulfilling, happy and self-sufficient. But there are some meetings with the reality of white man too.

For the illustrations I picked out mostly the scenes from their daily life, in the way I imagine them.

For the matrix I used the poplar tree wood mostly. I polished the surface with the sand paper and then I started with the cutting and engraving the motives. The woodcut is the relief printing technique, which means, that the surface of the matrix is the printed thing. So the parts I don't want to see on the resultant picture must be removed. For the removing I used special chisels and knives.

With the finished matrix I did some experimental and protionary prints. I decided to print the by hand, just with the help of hand printing machine and the bone for book sewers. It was because of the condition of the matrix too.

The final pictures I printed on the fine japan paper with the really low thickness and I put them to the special folder I did for it from hard paper.

13 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

Proces tvorby dřevořezu, nástroje

Příloha 2

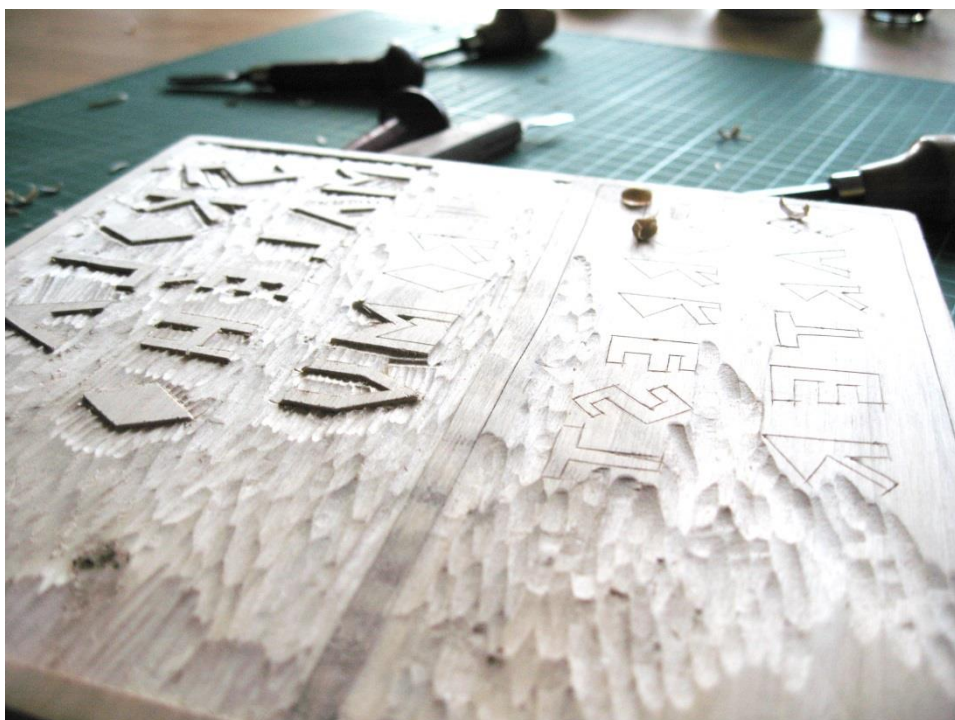
Hotové tiskové desky

Příloha 3

Finální tisky

Příloha 1

Proces tvorby dřevořezu, nástroje

(foto vlastní)

Příloha 2

Hotové tiskové desky

(foto vlastní)

Příloha 3

Finální tisky

(foto vlastní)

Příloha 3

Finální tisky

(foto vlastní)

Příloha 3

Finální tisky

(foto vlastní)

Příloha 3

Finální tisky

(foto vlastní)

Příloha 3

Finální tisky

(foto vlastní)

Příloha 3

Finální tisky

(foto vlastní)